

prima instanță: S. Procopciuc
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

dosarul nr. 2ra-1479/15

ÎNCHEIERE

24 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva
Valentina Clevadî

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Viorel Turuta

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Liubei Turuta împotriva lui Viorel Turuta cu privire la partajarea averii și evacuarea și cererea reconvențională a lui Viorel Turuta împotriva Liubei Turuta cu privire la recunoașterea bunului imobil proprietate comună în devălmășie

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015 prin care a fost admis parțial apelul declarat de Viorel Turuta, modificată hotărârea Judecătoriei Orhei din 11 iulie 2014

constată:

La 04 iunie 2013, Luiba Turuta a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Viorel Turuta cu privire la recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ.

În motivarea acțiunii a invocat că a înregistrat căsătoria cu pârâtul Viorel Turuta la 06 ianuarie 2006, iar la 18 aprilie 2013, căsătoria a fost desfăcută.

Susține că au un copil minor Paulina Turuta și au locuit împreună în or. Orhei, str. Vasile Lupu, 26, ap. 3.

Afirmă că deoarece relațiile familiare s-au întetit considerabil, dânsa locuiește cu copilul minor separat de pârât, fapt confirmat prin hotărârea judecătorească.

Menționează că pentru compartimentul nedemn în familie, prin Ordonanța judecătorească Orhei din 09 ianuarie 2013, în privința lui Viorel Turuta au fost aplicate măsuri de protecție de violență în familie pe un termen de 3 luni de zile.

Indică că la 07 octombrie 2007, conform contractului de vânzare-cumpărare, dânsa a înstrăinat 1/2 cotă - parte din casa de locuit, situată în or. Orhei str. Nucarilor, 8, dăruită ei de către părinții Vladimir Railean și Nina Railean.

Menționează că conform extrasului din arhivă Orhei cu nr. 615 din 27 decembrie 2005, casa de locuit pe care a înstrăinat-o, aceasta a aparținut lui

Vladimir Railean, Ninei Railean, Liliane Railean și Svetlanei Railean, iar prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 15 octombrie 2008 a fost determinat lui Vladimir Railean, Liubei Railean, Liliane Railean, Svetlana Railean și Anei Railean câte 1/5 cotă - parte din apartamentul nr. 3 situat în or. Orhei str. V. Lupu, 26.

Relatează că în baza contractului de vânzare-cumpărare din 26 noiembrie 2008 tatăl ei Vladimir Railean i-a înstrăinat 1/5 cotă - parte din apartamentul situat în or. Orhei, str. V. Lupu, 26/3 cu suma de 13000 lei, adică a procurat-o pe banii obținuți în urma înstrăinării casei donate de către părinții ei.

Menționează că potrivit certificatului de moștenitor testamentar cu nr. 70 din 12 ianuarie 2009, mama Nina Railean i-a testat 1/5 cotă - parte din apartamentul situat în or. Orhei, str. V. Lupu, 26/3.

Invocă prevederile art. 372 alin. (1) Cod civil, care stipulează că bunurile care au aparținut soților înainte de încheierea căsătoriei, precum și cele dobândite de ei în timpul căsătoriei în baza unui contract de donație, prin moștenire sau în alt mod cu titlu gratuit, sunt proprietatea exclusivă a soțului căruia i-a aparținut sau care le-a dobândit, iar potrivit art. 22 alin. (1) Cod familiei - bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți până la încheierea căsătoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei, sunt proprietate personală a fiecăruia dintre soți.

Menționează că conform prevederilor art. 102 alin. (1) Cod locativ, dacă chiriașul, membrii familiei lui sau alte persoane, care locuiesc împreună cu dâșșii, distrug sistematic sau deteriorează încăperea de locuit, sau n-o folosesc după destinație, ori dacă prin încălcarea sistematică a regulilor de conviețuire socialistă fac imposibilă pentru alții conviețuirea cu dâșșii în același apartament sau aceiași casă, iar măsurile de prevenire și de înrâurire publică n-au dat nici un rezultat, evacuarea celor vinovați la cererea celui care a dat cu chirie încăperea de locuit ori a altor persoane interesate se face a se acorda o altă încăpere de locuit.

Remarcă că deoarece ea prin moștenire în baza testamentului cu nr. 70 din 12 ianuarie 2009 și a contractului de vânzare - cumpărare din 26 noiembrie 2008 a devenit unipersonal proprietar al apartamentului situat în or. Orhei, str. V. Lupu 26/3 la care fostul ei soț Viorel Turuta nu are nici o atribuție la acest apartament, însă dâșșul nu dorește benevol să plece.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 372, 273 Cod civil, art. 22 Cod familiei, art. 102 alin. (1) Cod locativ, art. 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, recunoașterea dreptului lui Viorel Turuta ca pierdut la spațiul locativ situat în or. Orhei, str. V. Lupu 26/3, evacuarea lui Viorel Turuta din apartamentul litigios fără acordarea altui spațiu locativ.

Viorel Turuta a depus cerere reconvențională împotriva Liubei Turuta cu privire la recunoașterea bunului imobil proprietate comună în devălmășie, prin care a solicitat admiterea acesteia, transformarea a 4/5 cote - părți din apartamentul cu nr. 3 de pe str. V. Lupu, 26, or. Orhei, numărul cadastral -6401402.236.01.003 din proprietatea personală a Liubei Turuta în proprietatea comună în devălmășie a lui și a Liubei Turuta. recunoașterea dreptului de proprietate comună, în devălmășie, a

lui și Liubei Turuta asupra 1.0 cota - parte din apartamentul cu nr. 3 de pe str. V. Lupu, 26, or. Orhei, numărul cadastral - 6401402.236.01.003.

În motivarea acțiunii a invocat că în timpul căsătoriei el împreună cu Liuba Turuta au procurat împreună apartamentul nr. 3 din str. V. Lupu, 26, or. Orhei, cu numărul cadastral 6401402.236.01.003.

Indică că din acest apartament, cota-parte de 4/5 a fost donată Liubei Turuta de către Nina Răileanu, iar 1/5 cota - parte a fost cumpărată de către ambii soți de la Vladimir Răileanu.

Afirmă că în așa mod, Liuba Turuta a dobândit dreptul de proprietate asupra 4/5 cote - părți ideale din apartament, iar dreptul de proprietate asupra 1/5 cotă - parte ideală aparține lui și Liubei Turuta cu titlu de proprietate comună în devălmășie.

Remarcă că pe parcursul vieții în comun, dânsul a efectuat reparația capitală și replanificarea apartamentului, investind în acest bun bani câștigați personal de el.

Pe când, Liuba Turuta care în acel moment nu lucra, nu a contribuit la reparația și replanificarea apartamentului nici cu bani și nici cu muncă.

Menționează că conform prevederilor art. 23 Cod familiei, bunurile ce aparțin fiecăruia dintre soți pot fi recunoscute de instanța judecătorească proprietate în devălmășie a acestora dacă se va stabili că, în timpul căsătoriei, din contul mijloacelor comune ale soților sau al mijloacelor unuia dintre soți ori în urma muncii numai a unuia dintre soți, valoarea acestor bunuri a sporit simțitor (reparație capitală, reconstrucție, reutilare, reamenajare etc.).

Relatează că s-a adresat pârâtei, atât verbal, cât și în scris pentru a soluționa problema în cauză pe cale amiabilă, fără adresare în instanța judecătorească, însă fără rezultate pozitive.

La 24 iulie 2013, Liuba Turuta a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Viorel Turuta cu privire la partajarea averii.

În motivarea acțiunii a invocat că prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 18 aprilie 2013, căsătoria cu Viorel Turuta a fost desfăcută, stabilit domiciliul copilului minor, Paulina Turuta, cu dânsa, iar prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 25 martie 2013, a fost dispusă și achitarea pensiei de întreținere de la Viorel Turuta în beneficiul ei, pentru întreținerea copilului minor.

Invocă că odată cu desfacerea căsătoriei partajarea averii nu a avut loc.

Susține că în timpul căsătoriei a procurat împreună cu soțul Viorel Turuta 1/5 cotă - parte din apartamentul cu nr. 3, situat în or. Orhei, str. V. Lupu, 26.

La fel, în baza aceluiași contract au procurat o construcție accesorie situată în or. Orhei, str. V. Lupu, 26, cu prețul de 13000 lei. Menționează că aceste bunuri nu pot fi partajate în mod ideal.

Conform art. 25 alin. (4) Cod familiei, la împărțirea proprietății în devălmășie, instanța judecătorească, la cererea soților, stabilește bunurile ce urmează să fie transmise fiecăruia dintre ei. Dacă unuia dintre soți îi sunt transmise bunuri care depășesc cota ce-i revine, celuilalt soț i se poate stabili o compensație bănească sau de altă natură.

Face referire reclamanta și la prevederile art. 361 alin. (2) Cod civil, care stipulează că bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin: a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai-multor coproprietari, la cererea lor.

Consideră că mai rezonabil ar fi atribuirea acestui bun imobil ei cu achitarea sultei bănești, care ar constitui 1/2 din valoarea prețului pe care dâșii l-au achitat și anume 6500 lei în beneficiul lui Viorel Turuta, deoarece viața în comun ar fi insuportabilă.

În susținerea acestei solicitări indică că și celelalte 3/5 din cota-parte a apartamentul nr. 3 situat în or. Orhei, str. V. Lupu, 26 îi aparțin cu drept de proprietate în baza certificatelor de moștenitor testamentar.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 25-26 Cod familiei, art. 361 Cod civil, 166-167 CPC.

Solicită admiterea acesteia, atribuirea ei a 1/5 cotă-parte din apartamentul nr. 3 situat în or. Orhei, str. V. Lupu, 26, în schimbul achitării unei sulte în favoarea lui Viorel turuta, precum și încasarea de la Viorel Turuta a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 14 decembrie 2013 au fost conexate într-un singur proces cererile de chemare în judecată a Liubei Turuta împotriva lui Viorel Turuta cu privire la partajarea averii cu nr. 2-1194/2013 și a Liubei Turuta împotriva lui Viorel Turuta cu privire la evacuare și pierderea dreptului la spațiul locativ și cererea reconvențională a lui Viorel Turuta împotriva Liubei Turuta cu privire la recunoașterea bunului imobil proprietate comună în devălmășie, care se află spre examinare în procedura judecătoreiului Sergiu Procopciuc cu nr. 2-869/13.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 11 iulie 2014 a fost admisă integral cererea Liubei Turuta împotriva lui Viorel Turuta cu privire la partajarea averii, evacuarea cu pierderea dreptului la spațiul locativ, admisă parțial cererea lui Viorel Turuta împotriva Liubei Turuta cu privire la recunoașterea bunului imobil proprietate comună în devălmășie. A fost considerată 1/5 cotă-parte din apartamentul nr. 3, situat în or. Orhei, str. V. Lupu, 26 proprietate comună în devălmășie Liubei Turuta și Viorel Turuta, atribuit Liubei Turuta 1/5 cotă-parte din apartamentul nr. 3, situat în or. Orhei, str. V. Lupu, 26, obligată Liuba Turuta în schimbul unei sulte bănești să-i achite lui Viorel Turuta suma de 6238,4 lei care constituie 1/2 cotă-parte din cota-parte de 1/5 din apartamentul cu nr. 3, situat în or. Orhei, str. V. Lupu, 26. A fost evacuat Viorel Turuta din apartamentul cu nr. 3, situat în or. Orhei, str. V. Lupu, 26 cu pierderea dreptului la acest spațiu locativ. În rest, a fost respinsă cererea reconvențională lui Viorel Turuta împotriva Liubei Turuta cu privire la recunoașterea bunului imobil proprietate comună în devălmășie, încasat de la Viorel Turuta plata pentru taxa de stat în mărime de 295 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015 a fost admis parțial apelul declarat de Viorel Turuta, modificată hotărârea primei instanțe, majorând de la 6238,40 lei până la 28600 lei suma dispusă spre încasare de la Liuba Turuta în beneficiul lui Viorel Turuta, cu titlu de sultă bănească care

constituie $\frac{1}{2}$ cotă – parte din cota – parte de $\frac{1}{5}$ din apartamentul cu nr. 3 din str. Vasile Lupu, 26, orașul Orhei, în rest, a fost respins apelul și menținută hotărârea primei instanțe.

La 08 aprilie 2015, Viorel Turuta a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Afirmă că copia deciziei contestate i-a fost expediată la 09 februarie 2015, fiind recepționată la 13 februarie 2015.

Consideră că la judecarea cauzei, instanța de fond și cea de apel nu au aplicat prevederile art. 23 Cod familiei, care trebuiau aplicate, adică nu au aplicat legea care trebuia aplicată, motiv de recurs prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. a) CPC.

Menționează că instanța de apel nu a aplicat la judecarea apelului prevederile art. 372 alin. (3) Cod civil, art. 372 alin. (3) Cod civil, care trebuiau aplicate, adică nu au aplicat legea care trebuia aplicată.

Susține că aprecierea valorii apartamentului în rezultatul efectuării reparației capitale ține de domeniul unor cunoștințe speciale din domeniul tehnicii și pentru el este necesară efectuarea unei expertize.

Instanța de fond și cea de apel nu au ținut cont de aceasta și nu au aplicat prevederile art. 122 alin. (1) și 148 alin. (1) CPC care trebuiau aplicate și nu au dispus efectuarea unei expertize.

Consideră că prin refuzul de a numi expertiza în construcții, instanța de fond și cea de apel i-au îngrădit dreptul procesual de a prezenta probe, l-au pus în condiții inegale cu partea opusă prin ce au făcut ca procesul în privința lui să nu fie unul echitabil, încălcând dreptul lui fundamental la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) al CEDO.

Mai menționează că conform prevederilor art. 359 alin. (2) CPC, apelul declarat împotriva hotărârii se consideră declarat și împotriva încheierilor date în pricina respectivă, chiar dacă atacarea încheierii nu se menționează în cererea de apel.

Cu referire la art. 148 alin. (1) CPC, recurentul indică că raportul scris al specialistului nu poate înlocui raportul de expertiză și nici necesitatea efectuării expertizei în această problemă. În așa mod prezentarea de către intimată a unei evaluări, care reprezintă nu un raport de expertiză, dar o concluzie scrisă a specialistului, nu a înlăturat necesitatea efectuării unei expertize. Instanța de apel însă, nu a luat în considerație acest fapt, nu a aplicat prevederile art. 148 alin. (1) CPC, care trebuiau aplicate.

Indică că prin prisma prevederilor art. 130 Cod locativ, dreptul de folosire a încăperii de locuit private se menține pentru persoanele instalate în ea și în cazul încetării raporturilor familiale cu proprietarul casei de locuit, iar potrivit art. 131 Cod locativ, fostul membru al familiei proprietarului poate fi evacuat din încăperea

de locuit fără acordarea altui spațiu locativ numai în cazurile existenței temeiurilor prevăzute de art. 102 Cod locativ.

Remarcă că nici în hotărârea instanței de fond, nici în decizia instanței de apel nu este indicat care temeiuri din cele prevăzute de art. 102 Cod locativ, ar fi prezente pentru a dispune evacuarea lui cu privarea de dreptul la spațiul locativ. Având în vedere acest fapt, faptul că eu nu dispun de alt spațiu locativ, precum și prevederile art. 130 Cod locativ, instanța de judecată nu era în drept să dispună evacuarea mea fără acordarea altui spațiu locativ. Instanța de fond și cea de apel nu au ținut cont de aceasta și nu au aplicat prevederile art. 130 Cod locativ.

Mai indică că instanțele ierarhic inferioare nu au motivat prin nimic de ce a fost respinsă cererea înaintată de el cu privire la partajarea bunurilor mobile.

Menționează prevederile art.25 alin. (1) Cod familiei, care indică că soții și foștii soți pot solicita partajarea averii. Prin urmare, consideră că era în drept să solicite partajarea averii, iar instanța de fond și cea de apel incorect au respins această cerință, ceea ce a dus la neaplicarea prevederilor art. 25 alin. (1) Cod familiei, care trebuiau aplicate.

Menționează că prevederile art. 373 alin. (2) CPC, statuează că bunurile proprietate comună în devălmășie a soților pot fi împărțite. Însă, instanța de fond și cea de apel nu au aplicat aceste prevederi legale care trebuiau aplicate.

Remarcă că nu a fost motivată admiterea cerințelor lui Liubei Turuta cu privire la evacuarea lui, instanța limitându-se la afirmația că „ele sunt întemeiate”, fără a indica din ce cauză a ajuns la această concluzie.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, se constată că recurentul Viorel Turuta s-a conformat prevederilor legale, recursul declarat la 08 aprilie 2015 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015 fiind în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Viorel Turuta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Viorel Turuta, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Viorel Turuta ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Viorel Turuta se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi